

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
Fakulta informačních technologií

SÍŤOVÉ APLIKACE A SPRÁVA SÍTÍ
2022/2023

Projekt

**Generování NetFlow dat ze zachycené
sítěvé komunikace**

Obsah

Úvod	3
Základní informace	3
Návrh programu	4
Popis implementace	5
Návod na použití.....	7
Testování	8
Zdroje	9

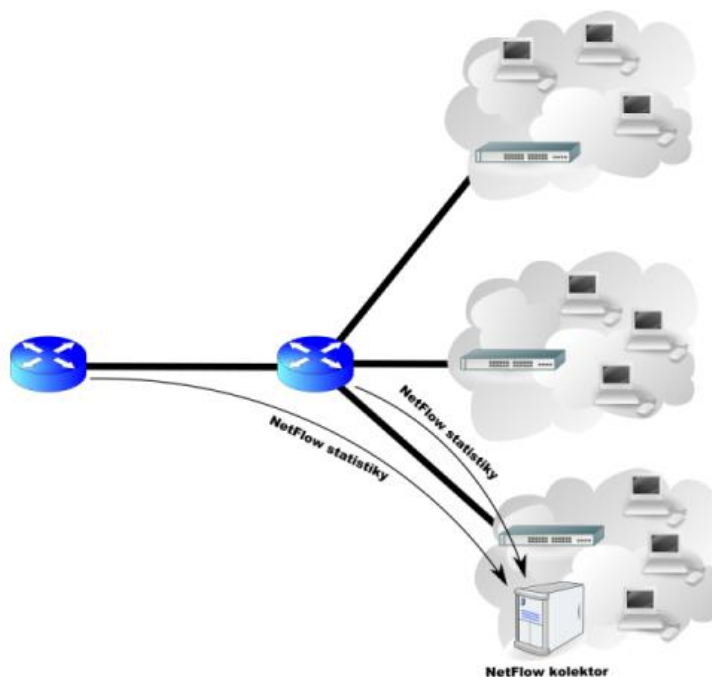
Úvod

Cílem projektu bylo navrhnout a implementovat NetFlow exportér. Jeho úkolem je analyzovat pakety a slučovat je do flows na základě jejich podobnosti. Tyto flows pak na základě zadaných vstupních parametrů odesílány na kolektor.

Základní informace

Netflow [1] je otevřený protokol od společnosti Cisco. Hlavním účelem je monitorování síťového provozu na základě IP toků a poskytovat tak podrobný pohled do provozu na síti. S pomocí NetFlow statistik lze odhalovat vnější i vnitřní incidenty, úzká místa v síti, dominantní zdroje provozu, efektivněji plánovat budoucí rozvoj sítě, sledovat, kdo komunikoval s kým, jak dlouho a s pomocí kterého protokolu.

Architektura NetFlow se skládá z exportéru a kolektoru. Exportér analyzuje příchozí pakety. Na základě IP toků generuje statistiky, které posílá na kolektor. Kolektor sbírá statistiky z exportérů a ukládá je do dlouhodobé databáze. Nad těmito daty pak může běžet nějaká aplikace, která může vizualizovat přehledy nasbíraných statistik uživateli.

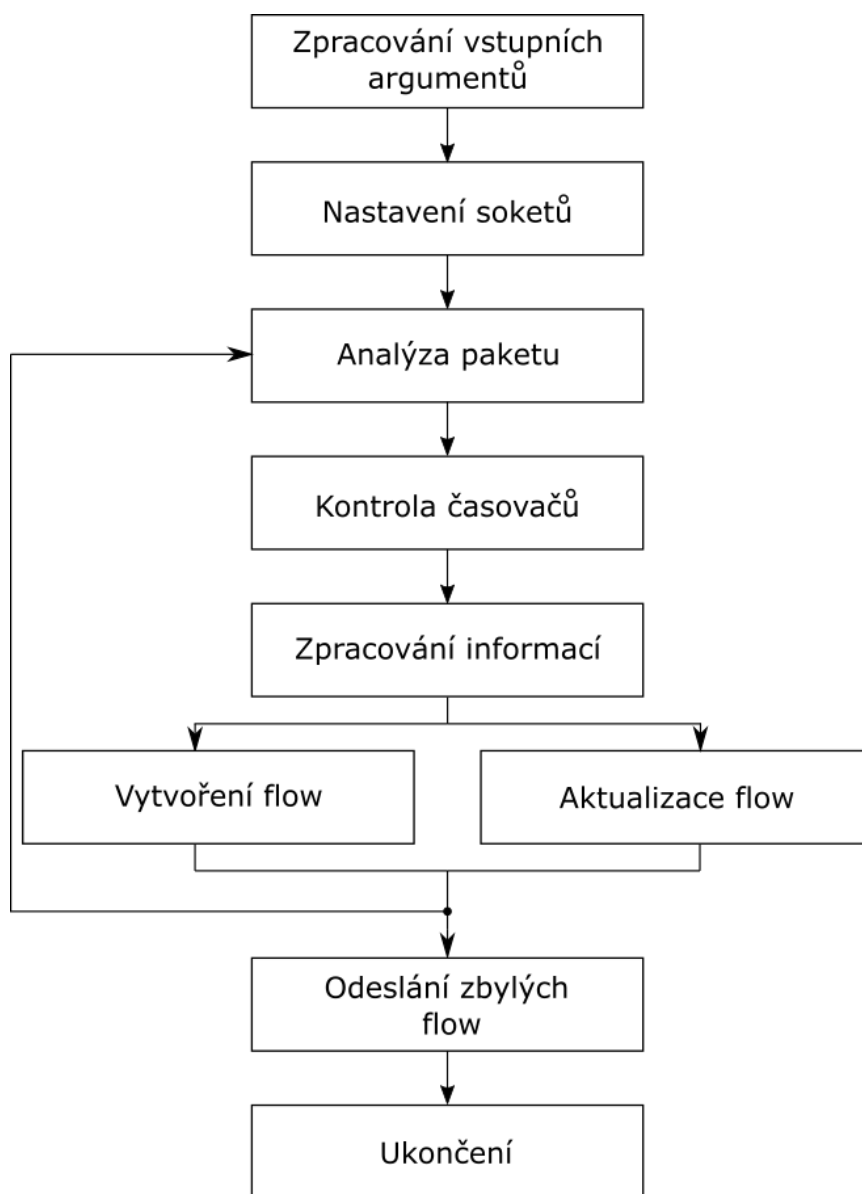
Obrázek 1: Typická architektura NetFlow

IP tok se skládá ze sekvence paketů se shodnou pěticí (sedmicí) údajů: zdrojová/cílová IP adresa, zdrojový/cílový port a typ protokolu. Každý tok o sobě nese informace, jako např. dobu vzniku, dobu trvání a další zobrazené [zde](#). [2]

NetFlow má několik verzí, nejvíce používanou je verze 5, ale v současnosti se začíná ve větším rozsahu využívat verze 9.

Návrh programu

K implementaci byl použit jazyk C a knihovna libpcap [3]. Struktura programu je rozdělena do několika zdrojových kódů a jednoho hlavičkového souboru. Program je navržen tak, aby analyzoval pakety v offline režimu buď z STDIN nebo souboru typu *.pcap. Pakety se stejnými základními parametry slučuje do toků („flows“), které pak exportuje na kolektor. Pro jednoduchost je v jednom paketu exportována jeden tok.

Obrázek 2: Návrh programu

Popis implementace

Program se skládá z dvou hlavních funkcí a několika pomocných. Hlavní funkce jsou **main**, **callback** a **send_flow** popsané níže.

I. main

Funkce main se zabývá obstaráním všech potřebných komponent pro funkci programu. Nejdříve zpracováním vstupních argumentů pomocí funkce **parse_arguments**, která využívá **getopt** a ukládá parametry do implementované struktury **t_Args**. Následně se main postará o založení listu **t_List** pro flows, připravením soketů pomocí funkcí z knihovny **libpcap**, nastavením filtru a následným voláním **callback** funkce pomocí knihovní funkce **pcap_loop**. Po skončení callback se provede export všech zbylých flows v listu, pomocí funkce **send_flow**, kdy čas odeslání je čas posledního příchozího paketu. V poslední části main probíhá patřičné uvolnění všech používaných komponent.

II. callback

Funkce callback proběhne pro všechny přijaté pakety ze vstupu, které splňují podmínku filtru, tudíž pouze pakety s protokoly ICMP/TCP/UDP. Má za úkol analyzovat jednotlivé pakety. Vybírá z paketů informace a na základě těchto informací je sdružuje do toků („flows“). Pro uchování těchto informací slouží struktura **t_Flow**. První informace, kterou zpracovává je tzv. „epoch time“, jenž reprezentuje čas v sekundách, který uplynul od 1. 1. 1970 do doby příchodu paketu. Tento čas považujeme jako náš aktuální čas a je využíván k vypočítání intervalů Sysup. Sysup je interval v milisekundách, který uběhl od naboootování, ovšem v našem případě jakožto boot používáme příchod prvního paketu. Jestliže se jedná o první paket, pak je náš aktuální čas zároveň časem naboootování. Dále probíhá kontrola expirace časovačů již vytvořených toků pomocí funkce **check_timers**. Jestliže toku vypršel některý z časovačů je odeslán pomocí **send_flow**. Dále probíhá zjištění pěti informací, pomocí kterých identifikujeme jednotlivé toky. Jsou jimi zdrojová/cílová IP adresa, zdrojový/cílový port a typ protokolu. K těmto informacím zpracováváme ještě další, jako např. tos („type of service“) nebo tcp flags, které je zapotřebí zapisovat a někdy i aktualizovat k jednotlivým tokům. Po zpracování veškerých informací se buď vytváří nový tok anebo se aktualizuje již vytvořený tok s dříve zmíněnou pěticí. Pro vytvoření toku se používá funkce **create_flow** a pro aktualizaci **update_flow**. Při vytváření toku je potřeba kontrolovat zaplnění cache-flow. Jestliže je maximálně zaplněna je před vytvořením nového toku nutno odeslat tok nejstarší, tudíž první tok v listu. U paketů, jež používají protokol TCP je zapotřebí kontrolovat, jestli se stav tcp flags nedostal do FIN/RST [4]. Jestliže ano je tok, do kterého daný paket spadá, exportován.

III. send_flow

Funkce send_flow se stará o odeslání toku na kolektor. V rámci tohoto řešení jeden paket odesílá pouze jeden tok. Funkce si nejdřív připraví proměnnou **packet**, do které bude zapisovat informace o posílaném toku. Jako první se do paketu zapisuje hlavička daného toku, která obsahuje informace ukázané v [obrázku č. 3](#). Hlavička má celkovou velikost 24 B. Následně se zapisují informace o toku ukázané v [obrázku č. 4](#). Jeden tok má velikost 48 B, celý paket má tedy velikost 72 B. Informace, které nejsme schopni z analyzovaných paketů zjistit, ale tok je vyžaduje (nexthop, pad1, ...), mají přiřazenou hodnotu 0. Po zapsání veškerých informací je tok exportován a vymazán z listu.

Table B-3 Version 5 Header Format

Bytes	Contents	Description
0-1	version	NetFlow export format version number
2-3	count	Number of flows exported in this packet (1-30)
4-7	SysUptime	Current time in milliseconds since the export device booted
8-11	unix_secs	Current count of seconds since 0000 UTC 1970
12-15	unix_nsecs	Residual nanoseconds since 0000 UTC 1970
16-19	flow_sequence	Sequence counter of total flows seen
20	engine_type	Type of flow-switching engine
21	engine_id	Slot number of the flow-switching engine
22-23	sampling_interval	First two bits hold the sampling mode; remaining 14 bits hold value of sampling interval

Obrázek 3: Hlavička Flow

Table B-4 Version 5 Flow Record Format

Bytes	Contents	Description
0-3	srcaddr	Source IP address
4-7	dstaddr	Destination IP address
8-11	nexthop	IP address of next hop router
12-13	input	SNMP index of input interface
14-15	output	SNMP index of output interface
16-19	dPkts	Packets in the flow
20-23	dOctets	Total number of Layer 3 bytes in the packets of the flow
24-27	First	SysUptime at start of flow
28-31	Last	SysUptime at the time the last packet of the flow was received
32-33	srcport	TCP/UDP source port number or equivalent
34-35	dstport	TCP/UDP destination port number or equivalent
36	pad1	Unused (zero) bytes
37	tcp_flags	Cumulative OR of TCP flags
38	prot	IP protocol type (for example, TCP = 6; UDP = 17)
39	tos	IP type of service (ToS)
40-41	src_as	Autonomous system number of the source, either origin or peer
42-43	dst_as	Autonomous system number of the destination, either origin or peer
44	src_mask	Source address prefix mask bits
45	dst_mask	Destination address prefix mask bits
46-47	pad2	Unused (zero) bytes

Obrázek 4: Data Flow

Návod na použití

Program byl implementován pro Unixová prostředí. K jeho přeložení je zapotřebí překladač gcc a nástroj GNU Make.

Překlad programu za pomoci Make:

```
$ make
```

Překlad programu bez Make:

```
$ gcc -std=gnu99 -Wall -o flow *.c *.h -lpcap
```

Spuštění programu:

```
$ ./flow [-f <file>] [-c <netflow_collector>[:<port>]] [-a <active_timer>] [-i <inactive_timer>] [-m <count>] [-h]
```

Pokud spuštění předchozím příkladem není možné, je zapotřebí přidělit příkazu rootovská práva pomocí sudo (sudo ./flow ...).

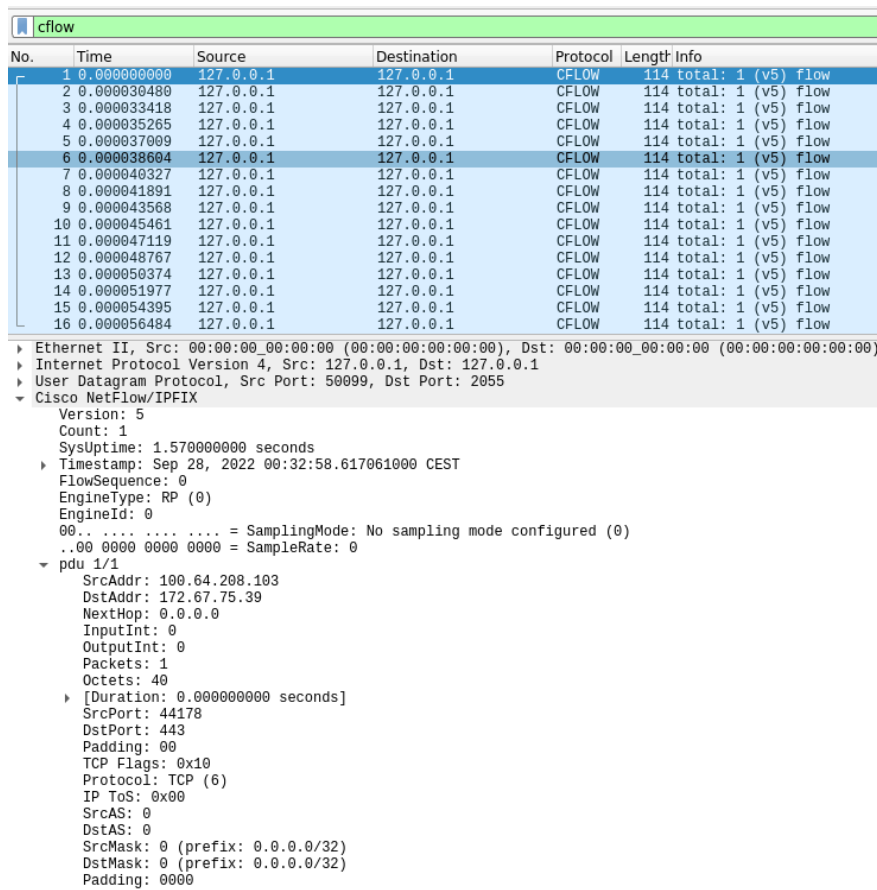
Významy argumentů:

- [-f <file>] – Jméno analyzovaného souboru nebo STDIN.
- [-c <netflow_collector>[:<port>]] – IP adresa, nebo hostname NetFlow kolektoru. Volitelně i UDP port. Implicitně „127.0.0.1:2055“.
- [-a <active_timer>] - Interval v sekundách, po kterém se exportují aktivní záznamy na kolektor. Implicitně 60 s.
- [-i <inactive_timer>] – Interval v sekundách, po kterém se exportují aktivní záznamy na kolektor. Implicitně 10 s.
- [-m <count>] – Udává maximální velikost flow-cache. Při naplnění dojde k exportu nejstarší flow. Implicitně 1024.
- [-h] – Vypíše informace ohledně používání programu.

Testování

K testování projektu byly využity softwary Wireshark, Nfcapd [5], Nfdump [6], Softflowd [7]. Wireshark sloužil ke kontrole posílání toků. Dali se v něm zobrazit jednotlivé poslané toky a informace, které nesou.

```
$ ./flow <files/tcp.pcap
```


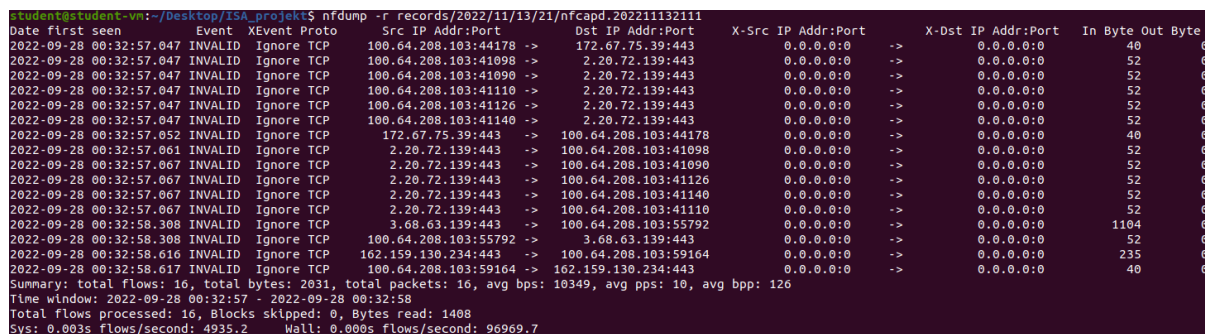
No.	Time	Source	Destination	Protocol	Length	Info
1	0.000000000	127.0.0.1	127.0.0.1	CFLOW	114	total: 1 (v5) flow
2	0.000030480	127.0.0.1	127.0.0.1	CFLOW	114	total: 1 (v5) flow
3	0.000033418	127.0.0.1	127.0.0.1	CFLOW	114	total: 1 (v5) flow
4	0.000035265	127.0.0.1	127.0.0.1	CFLOW	114	total: 1 (v5) flow
5	0.000037009	127.0.0.1	127.0.0.1	CFLOW	114	total: 1 (v5) flow
6	0.000038604	127.0.0.1	127.0.0.1	CFLOW	114	total: 1 (v5) flow
7	0.000040327	127.0.0.1	127.0.0.1	CFLOW	114	total: 1 (v5) flow
8	0.000041891	127.0.0.1	127.0.0.1	CFLOW	114	total: 1 (v5) flow
9	0.000043568	127.0.0.1	127.0.0.1	CFLOW	114	total: 1 (v5) flow
10	0.000045461	127.0.0.1	127.0.0.1	CFLOW	114	total: 1 (v5) flow
11	0.000047119	127.0.0.1	127.0.0.1	CFLOW	114	total: 1 (v5) flow
12	0.000048767	127.0.0.1	127.0.0.1	CFLOW	114	total: 1 (v5) flow
13	0.000050374	127.0.0.1	127.0.0.1	CFLOW	114	total: 1 (v5) flow
14	0.000051977	127.0.0.1	127.0.0.1	CFLOW	114	total: 1 (v5) flow
15	0.000054395	127.0.0.1	127.0.0.1	CFLOW	114	total: 1 (v5) flow
16	0.000056484	127.0.0.1	127.0.0.1	CFLOW	114	total: 1 (v5) flow

Ethernet II, Src: 00:00:00:00:00:00 (00:00:00:00:00:00), Dst: 00:00:00:00:00:00 (00:00:00:00:00:00)
Internet Protocol Version 4, Src: 127.0.0.1, Dst: 127.0.0.1
User Datagram Protocol, Src Port: 50099, Dst Port: 2055
Cisco NetFlow/IPFIX
Version: 5
Count: 1
SysUptime: 1.57000000 seconds
Timestamp: Sep 28, 2022 00:32:58.617061000 CEST
FlowSequence: 0
EngineType: RP (0)
EngineId: 0
00.. .... = SamplingMode: No sampling mode configured (0)
.00 0000 0000 0000 = SampleRate: 0
pdu 1/1
SrcAddr: 100.64.208.103
DstAddr: 172.67.75.39
NextHop: 0.0.0.0
InputInt: 0
OutputInt: 0
Packets: 1
Octets: 40
[Duration: 0.000000000 seconds]
SrcPort: 44178
DstPort: 443
Padding: 00
TCP Flags: 0x10
Protocol: TCP (6)
IP ToS: 0x00
SrcAS: 0
DstAS: 0
SrcMask: 0 (prefix: 0.0.0.0/32)
DstMask: 0 (prefix: 0.0.0.0/32)
Padding: 0000

Obrázek 5: Zobrazení odeslaných flows ve Wireshark

Pomocí Nfcapd bylo možné spustit kolektor toků, na který pak bylo možné dané toky posílat. Výstupy generoval do *.nf souborů, které bylo možné zobrazit pomocí Nfdump.

```
$ nfcapd -D -T all -I records -I any -S2 -p 2056 & ./flow -f files/tcp.pcap -c 0.0.0.0:2056
```


Date first seen	Event	XEvent	Proto	Src IP Addr:Port	Dst IP Addr:Port	X-Src IP Addr:Port	X-Dst IP Addr:Port	In Byte	Out Byte
2022-09-28 00:32:57.047	INVALID	Ignore	TCP	100.64.208.103:44178	-> 172.67.75.39:443	0.0.0.0:0	-> 0.0.0.0:0	40	0
2022-09-28 00:32:57.047	INVALID	Ignore	TCP	100.64.208.103:41098	-> 2.20.72.139:443	0.0.0.0:0	-> 0.0.0.0:0	52	0
2022-09-28 00:32:57.047	INVALID	Ignore	TCP	100.64.208.103:41090	-> 2.20.72.139:443	0.0.0.0:0	-> 0.0.0.0:0	52	0
2022-09-28 00:32:57.047	INVALID	Ignore	TCP	100.64.208.103:41110	-> 2.20.72.139:443	0.0.0.0:0	-> 0.0.0.0:0	52	0
2022-09-28 00:32:57.047	INVALID	Ignore	TCP	100.64.208.103:41126	-> 2.20.72.139:443	0.0.0.0:0	-> 0.0.0.0:0	52	0
2022-09-28 00:32:57.047	INVALID	Ignore	TCP	100.64.208.103:41140	-> 2.20.72.139:443	0.0.0.0:0	-> 0.0.0.0:0	52	0
2022-09-28 00:32:57.052	INVALID	Ignore	TCP	172.67.75.39:443	-> 100.64.208.103:44178	0.0.0.0:0	-> 0.0.0.0:0	40	0
2022-09-28 00:32:57.061	INVALID	Ignore	TCP	2.20.72.139:443	-> 100.64.208.103:41098	0.0.0.0:0	-> 0.0.0.0:0	52	0
2022-09-28 00:32:57.067	INVALID	Ignore	TCP	2.20.72.139:443	-> 100.64.208.103:41090	0.0.0.0:0	-> 0.0.0.0:0	52	0
2022-09-28 00:32:57.067	INVALID	Ignore	TCP	2.20.72.139:443	-> 100.64.208.103:41126	0.0.0.0:0	-> 0.0.0.0:0	52	0
2022-09-28 00:32:57.067	INVALID	Ignore	TCP	2.20.72.139:443	-> 100.64.208.103:41140	0.0.0.0:0	-> 0.0.0.0:0	52	0
2022-09-28 00:32:57.067	INVALID	Ignore	TCP	2.20.72.139:443	-> 100.64.208.103:41110	0.0.0.0:0	-> 0.0.0.0:0	52	0
2022-09-28 00:32:58.308	INVALID	Ignore	TCP	3.68.63.139:443	-> 100.64.208.103:55792	0.0.0.0:0	-> 0.0.0.0:0	1104	0
2022-09-28 00:32:58.308	INVALID	Ignore	TCP	100.64.208.103:55792	-> 3.68.63.139:443	0.0.0.0:0	-> 0.0.0.0:0	52	0
2022-09-28 00:32:58.616	INVALID	Ignore	TCP	162.159.130.234:443	-> 100.64.208.103:59164	0.0.0.0:0	-> 0.0.0.0:0	235	0
2022-09-28 00:32:58.617	INVALID	Ignore	TCP	100.64.208.103:59164	-> 162.159.130.234:443	0.0.0.0:0	-> 0.0.0.0:0	40	0

Summary: total flows: 16, total bytes: 2031, total packets: 16, avg bps: 10349, avg pps: 10, avg bpp: 126
Time window: 2022-09-28 00:32:57 - 2022-09-28 00:32:58
Total flows processed: 16, Blocks skipped: 0, Bytes read: 1408
Sys: 0.003s flows/second: 4935.2 Wall: 0.000s flows/second: 96969.7

Obrázek 6: Zobrazení statistik z kolektoru pomocí nfdump

Softflowd sloužil k poskytnutí referenčních výsledků.

Zdroje

- [1] NetFlow. *Wikipedia* [online]. 13 říjen 2022 [cit. 2022-11-13]. Dostupné z: <https://en.wikipedia.org/wiki/NetFlow>
- [2] NetFlow Export Datagram Format. *Cisco* [online]. 14. září 2007 [cit. 2022-11-13]. Dostupné z: https://www.cisco.com/c/en/us/td/docs/net_mgmt/netflow_collection_engine/3-6/user/guide/format.html#wp1003394
- [3] Manpage. *Tcpdump* [online]. [cit. 2022-11-13]. Dostupné z: <https://www.tcpdump.org/manpages/libpcap-1.5.3/>
- [4] TCP flags. *Pierky's Blog* [online]. [cit. 2022-11-13]. Dostupné z: <https://blog.pierky.com/netflow-weird-tcp-flags-in-flowviewer-and-flow-print/>
- [5] Nfcapd. *FreeBSD* [online]. 19. srpna 2005 [cit. 2022-11-13]. Dostupné z: <https://www.freebsd.org/cgi/man.cgi?query=nfcapd&apropos=0&sektion=1&manpath=FreeBSD+8.2-RELEASE+and+Ports&format=html>
- [6] Nfdump. *Ubuntu manuals* [online]. [cit. 2022-11-13]. Dostupné z: <https://manpages.ubuntu.com/manpages/xenial/man1/nfdump.1.html>
- [7] Softflowd. *Ubuntu manuals* [online]. [cit. 2022-11-13]. Dostupné z: <https://manpages.ubuntu.com/manpages/bionic/man8/softflowd.8.html>